

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies C101 – Resultaat uit de verkoop van deelnemingen

Een in de consolidatie opgenomen onderneming verwezenlijkt een meerwaarde bij de verkoop, buiten de groep, van een deelneming in een dochteronderneming, waardoor deze laatste al of niet buiten de Consolidatie valt.

Volgens de in het besluit vastgelegde regels is de winst die de betrokken dochteronderneming na de verwerving van de controle heeft verwezenlijkt, in het geconsolideerde resultaat opgenomen, na aftrek van het aandeel van derden.

Aan de Commissie werd de vraag gesteld of in de geconsolideerde jaarrekening deze meerwaarde gecorrigeerd moet worden ten belope van het resultaat van de dochteronderneming dat er vroeger werd in opgenomen.

Het antwoord is bevestigend: het aandeel in de winst moet naar verhouding van de gerealiseerde deelneming worden afgetrokken van het in de geconsolideerde resultatenrekening uitgedrukte resultaat uit de verkoop van deze deelneming.

Ter verduidelijking volgt hierna een voorbeeld: Het eigen vermogen van onderneming D is vertegenwoordigd door 100 aandelen van 1.000 nominaal en evolueert als volgt:

	Kapitaal	Reserves	Winst	Totaal eigen vermogen
1990	100.000	10.000	1.000	111.000
1991	100.000	11.000	5.000	116.000
1992	100.000	16.000	10.000	126.000

Het aandelenbezit van M in onderneming D evolueert als volgt:

- 31.12.1990: bezit van 15% in D voor aanschaffingswaarde 15.000; op deze aandelen werd bij de oprichting ingeschreven.
- 01.07.1991: aankoop door M van 60% in D voor 70.000. De intrinsieke waarde van deze aandelen is 68.100 op 1 juli 1991.
- 01.03.1992: verkoop door M van 70% in D voor 100.000 aan een vennootschap buiten de consolidatie.

verkoopprijs	100.000
gemiddelde aanschaffingsprijs $(15.000 + 70.000) \times 70/75 =$	79.333
gemiddelde aanschaffingsprijs	20.667

Balans van de moeder

31.12.90			
Aandelen D	15.000	Kapitaal	15.000

Aankoop 60% → Belang 75% (01/07/91)			
Aandelen D	85.000	Kapitaal	85.000

31.12.91			
Aandelen D	85.000	Kapitaal	85.000

31.12.91

Verkoop van 70% (01/03/92)

Aandelen D	5.667	Kapitaal	85.000
Kas	100.000	Winst	20.667
	<hr/>		<hr/>
	105.667		105.667

Balans van de dochter

31.12.90

Kas	111.000	Kapitaal	100.000
		Winst	1.000
		Reserves	10.000
	<hr/>		<hr/>
			111.000

Aankoop 60% → Belang 75% (01/07/91)

Kas	113.500	Kapitaal	100.000
		Winst	2.500
		Reserves	11.000
	<hr/>		<hr/>
			113.500

31.12.91

Kas	116.000	Kapitaal	100.000
		Winst ¹	2.500
		Winst ²	2.500
		Reserves	11.000
	<hr/>		<hr/>
			116.000

D is geen dochter meer

Geconsolideerde balans

31.12.90

31.12.90

Aankoop 60% → Belang 75% (01/07/91)			
Kas	113.500	Kapitaal	85.000
		Derden	28.375
		Consolidatieverschil	125
			113.500

31.12.91

Kas	116.000	Kapitaal	85.000
		Derden	29.000
		Consolidatieverschil	125
		Winst Gr (2.500 x 75%)	1.875
			116.000

Geconsolideerd na correctie

Aandelen D	5.792	Kapitaal	85.000
Kas	100.000	Winst Gr	1.875 ³
		Winst	18.917 ⁴
	105.792		105.792

Geconsolideerde boekwaarde van de deelneming			Consolidatierechtzetting 1992		
		70/75			
Kostprijs	85.000	79.333	5/75	Debet aandelen D	125
Deel in de winst na de verwerving van de controle	1.875	1.750	125	Debet winst van het boekjaar	1.750
Boekwaarde (exclusief de negatieve goodwill)	86.875	81.083	5.792	Credit reserves voorgaande jaren	1.875
Verkoop tegen Verwezenlijkte meerwaarde (consolidatie)		100.000 18.917			

Winst van het boekjaar vóór correctie	20.667(100.000 - 79.333)
consolidatierechtzetting	<u>- 1.750</u>
Winst van het boekjaar (geconsolideerd)	18.917

Noten:

Het effect is dat het consolidatieverschil van 125:

- ten belope van $125 \times 70/75 = 117$ gerealiseerd is en begrepen is in het winstcijfer van het boekjaar (18.917).
- ten belope van $125 \times 5/75 = 8$ als niet-gerealiseerd wordt beschouwd (boekwaarde aandelen D alleen gecorrigeerd voor deel in de winst na verwerving van de controle).

1 Winst vóór de verwerving van de controle.

2 Winst na de verwerving van de controle.

3 Het bedrag van 1.875 is in de consolidatie een winst van 1991 en dient derhalve in mindering te komen van het geconsolideerde resultaat van 1992.

4 Het bedrag van 1.875 is in de consolidatie een winst van 1991 en dient derhalve in mindering te komen van het geconsolideerde resultaat van 1992.